ಶ್ರೀ ಟ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.— ಈ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್ರೆಟರ್ ಸ್ಟಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಟಲ್ಪ ಲಪಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಣತರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಲಪಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗು ತ್ರದೆಯೇ ? ಹಿಕೆಂದರೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್ರೆಟರ್ ನಲ್ಲಿ ಒತ್ತುಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಟ್ಡ್ ಇದೆ, ಆಧುದರಿಂದ ಈ ಲಪಿ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೂಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯಲಿ.— ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಡ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ಮಮ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

Repairs of Junior College and High School Building in Arasikere Town

- 143 Sri Anivalada Nanjaapa (Arasikere).— Will the Minister for Education be pleased to state.—
- (a) the years in which the Junior College and High School buildings in Arasikere Town were repaired.
- (b) whether it has come to the notice of Government that the pupils there are put to difficulties as snakes and scorpions have housed in the cracks occured in the walls of the buildings for want of repairs,
- (c) whether it has come to the notice of Government that there are on separate urinals and lavatories for the girl studying Junior College and High School in Arasikere town.
- (d) whether the Government would at least make arrangements now to repair the Junior College and High School buildings and provide separate urinals and lavatories for the girl students.
- (e) whether the Government would take suitable steps to provide sufficient accommodation to the students of the Junior College and High School of this town,
  - (f) if so. When?

SRI M. MALLIKARJUNA SWAMY (Minister for Education). -

- (a) No repairs have been done for the last 15 years.
- (b) No repair of the said buildings have come to the notice of Government.
  - (c) Yes.
- (d) Orders have been issued for effecting repairs to the buildings which are most urgently required and action has been taken to provide a separate building for the lava ratory and urinals for girl students.
  - (e) It is under consideration.
  - (f) This will be taken up as per the phased programme.

- ಶ್ರೀ ಆನಿವಾಳದ ನಂಜಪ್ಪ.— ಸ್ಪಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲ, ಈ ಕಟ್ಟಡ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷದಿಂದ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, 15 ವರ್ಷದಿಂದ ಕಟ್ಟಡ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?
- † ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ಟಾಮಿ.— ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು 30–4–1971 ರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂಥ ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಕೂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಇದು ರಿಪೇರಿಯಾಗಿರಲಲ್ಲ.
- ಶ್ರೀ ಅನಿವಾಳದ ನಂಜಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, 30-4-1971 ರಲ ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ವೇಲೆ ಮರು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಯೋಗ ಬಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರೂ ನಾಲ್ಕೆದು ವರ್ಷದಿಂದ ರಿಪೇರಿಯಾಗಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?
- ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ್ಬಾಮಿ.— ಈಗ ನಿಯೋಗ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಬರದೇ ಇರುತ್ತದೇಯೇ? ಆದರ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೇ, ಇದು ಚೇಕನ್ ಒವರ್ ನ್ಯೂಲ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಫರಮ್ಯಾಲಿಟೀವ್ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಶ್ರೀ ಅನಿವಾಳದ ನಂಜಪ್ಪ.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವು ನರ್ಕಾರದವರು ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ಏರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಸಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾಠಶಾರೆ ಬಿರುಕ, ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಿವ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರು ಕುರಣರು ಎಂಬು ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುವರೇ?
- ಶ್ರೀ ಎಂ. ವುಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ಪಾಮಿ. ...ಇಂಥಾದ್ದು ಒಂದೇ ಶಾಲೆಯಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಕಾರಣರಲ್ಲ. ಹಣದ ಅಭಾವವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ. ಇಂಥಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗಿಂತ, ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಇವೆ.
- ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ. ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವಾಗ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ? ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾರೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಹಳ್ಳಿ ಗಾದುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಥಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಗತಿಯೂ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ಅಗರಲ್ಲೂ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅನಿವಾಳದ ನಂಜಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಅರಸೀಕೆಗೆಯು ಜೂನಿಯಾರ್ ಕಾರೇಜು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಶಾಲಾ ಕೆಟ್ಟಡದ ದುರಸ್ವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟರ ಒಳಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಗು ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ತಿಳಿಸುವರೇ?
- ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುಗೆ ಸ್ಟಾಮಿ. ಇಷ್ಟೇ ದಿವನದೊಳಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.
- ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುವೆಂ(ಗಾಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅರಸೀಕೆರೆಯ ರ್ಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ೧೫ ವರ್ಷಗಳಾದವು ಎಂದು ತಿಳಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ದುರಸ್ತಿ ಆಗದೇ ಇರುವಂಥ ಒಂದು ಶಾಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಂ ಹೆಂಗಿರುತ್ತೇಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ದುರಸ್ತಿಗಳಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ ಒಂದನೆಯದು, ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆದು, ಬಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಎರಡನೆಯದು, ಗೋಡೆಗಳು ಬೆರುಕು ಬಟ್ಟದ್ದು, ಕಟ್ಟಡವು ಇನ್ನೇನು ಬದ್ದು ಹೋಗು ಇಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ವಿಶೇಷವಾದ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವುದು. ನಾವು ಈ ರೀತಿಯ ವಿಶೇಷ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು, ಇವನ್ನು ಮಂಜೂರಾಗದ ಹೊರತು ಮಾಡಿಸುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ವಿಶೇಷ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?
- ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ್ಬಾಮಿ.— ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅನಿವಾಳದ ನಂಜಪ್ಪ.—ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಮಲಮೂತ್ರ ವಿನರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ. ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೇ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ಯೇಕ ಮಲಮೂತ್ರ ವಿನರ್ಜನ ಕಟ್ಟಡದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸುವರೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದಕ್ಕೂ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವುಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ್ಪಾಮಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ೩ ಶೌಚಾಗೃಹಗಳಿವೆ; ಅವುಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಚಾಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಸನದ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯುರ್ರವರು ಈಗಾಗಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ೪,೫೦೦ ರೂಪಾಯು ವೆಚ್ಚದ ಅಂದಾಜು ಒಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅರು ಕಾಂಟರ್ ಸಿಗ್ನೇಚರ್ಗೆ ಹೋಗಿದೆ

Supply of Books, etc., in villages

- 219. SRI B. G. BANAKAR (Hirekerur).—Will the Minister for Education be pleased to state.—
- (a) the arrangements made to supply library books, weekly papers, Daily papers free of cost to each village in the State;
- (b) the total number of libraries and Reading Rooms opened in (1) Urban Towns and (2) Rural villages in the State?

SRI M. MALLIKARJUNA SWAMY (Minister for Education). ....

- (a) The District and City Local Library Authority of the area concerned provides Library service by supplying books, periodicals, news papers, etc., to the village and urban libraries.
  - (b) Urban Towns—136 Rural Villages—59
- ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ದೊರಕಿನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಂಥಾಲಯದವರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿನುವರೇ ?
- † ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ಪಾಮಿ. ... ರಾಜ್ಯ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಥಾರಿಟಿಯವರು ಕಲೆಕ್ಕ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಸೆಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ರಾಜಾರಾಂ ಮೋಹನ್ ರಾಯ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ರವರೂ ಕೂಡ ಲೈಬ್ರೆರಿ ನರ್ವಿಸನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲ ಸುಮಾರು ೨೦೪೨ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳು ಮತ್ತು ವಾಚನಾಲಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೬೫೦ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ೧೨ ಕೇಂದ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ,